

Bruno Jerup (EL):

Vi er fra Enhedslistens side lidt tvivlende over for dette lovforslag.

Vi finder det acceptabelt, at man giver kommunerne mulighed for at gøre et regreskrav gældende over for en virksomhed. For en virksomhed kan man sige, at et regreskrav måske kan have en præventiv virkning. Desuden har virksomhederne jo en mulighed for at forsikre sig.

Vi har ligesom hr. Tom Behnke et spørgsmål, hvis man kigger på privatpersoner. Nu forstod jeg det sådan, at det havde hr. Tom Behnke ikke noget problem med, men det har vi, for vi er i hvert fald ikke af den opfattelse, at det ville være særlig fornuftigt, hvis en kommune kan gøre et regreskrav gældende over for privatpersoner.

Lad os prøve at tage et konkret eksempel: En skadevolder, Kim, som på værtshus slår Søren ned med en flaske – en rigtig grim karl. Der kører en retssag, og Kim får en straf, der består af noget fængsel og noget erstatning til Søren for tort og svie. Men Søren går sygemeldt i måske otte måneder. Skal kommunen så komme med en tillægsstraf ud over den straf, som én gang er fastlagt ved den første retssag?

Nu er Kim jo på bistandshjælp, så kommunens krav om 8 gange 11.072 kr. fra Kim kan man så medregne i listen over de millioner, som det offentlige i øvrigt ikke kan få ind fra borgerne. Kim har ingen forsikring, en sådan kan han naturligvis ikke skaffe sig. For det første har han ikke tænkt sig at anskaffe sig en, og der er i øvrigt heller ingen, der vil forsikre Kim, og de vil da i hvert fald slet ikke forsikre ham for, at hans hænder sidder lidt løse.

Så vi må sige, at hvis det er meningen, at dette ansvarskrav over for skadevolderen også skal gælde for privatpersoner, er der i hvert fald nogle problemer. Der er nogle afgrænsningsproblemer, og der er nogle konkrete problemer med, om det bare bliver sådan et vilkårligt redskab, som kommunerne kan bruge.

Men forstået meget snævert som muligheden for, at man kan gå ind og udvide kravet til en virksomhed, som rent faktisk bevidst eller ubevidst volder personer skade, synes vi er o.k. Men det vil vi gerne have klarhed over, inden vi støtter lovforslaget.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne takke for den brede tilslutning til lovforslaget.

Der har været rejst en lang række spørgsmål også af meget teknisk karakter, og jeg vil foreslå, at vi tager drøftelsen af de forskellige overvejelser og spørgsmål, der er kommet her, i udvalget, også som skriftlige spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 21: Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Forhøjelse af aldersgrænsen for halv revalideringsydelse og minimumsgrænse for transportudgifter samt forsøgsbestemmelse om revalideringsinstitutioner m.v.).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 4/10 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Else Marie Mortensen (S):**

Lovforslaget her er et af de mange tiltag, som regeringen har taget for at søge at stille unge i uddannelse nogenlunde lige på det økonomiske område.

Det drejer sig om de revalideringsbestemmelser, der findes i bistandslovens § 43. Målgruppen er altså personer med fysisk, psykisk eller socialt handicap, som via revalidering er i færd med at kvalificere sig til arbejdsmarkedet eller til en tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Med den udvikling, der i øvrigt er på arbejdsmarkedet og i beskæftigelsessituationen i Danmark og med befolkningssammensætningen, ser

det faktisk ud til i de sole og måner og stjerner, vi kan tage pejling efter på nuværende tidspunkt, at der bliver god brug for alle dem, der magter at kvalificere sig til arbejdsmarkedet.

Forslaget indeholder tre elementer:

Dels er der tale om at hæve grænsen for overgang til voksenedelse med de undtagelser, der i øvrigt også findes for kontanthjælpsmodtagere efter bistandslovens § 37.

Dels er der tale om en almindelig egenbetaling for daglig transport til og fra arbejde, beskyttet stilling eller uddannelsesinstitution på 200 kr., når den ikke er handicapbetinget. Det svarer altså til, hvad en anden uddannelsessøgende må påregne at have i transportudgifter.

Det er i et af de høringssvar, som socialministeren har modtaget bl.a. fra KL, påpeget, at det ville være rarere med nogle mere klare afgrænsninger fra socialministerens side af, hvornår en udgift er handicapbetinget, og det synes jeg er et oplagt emne, vi må tage op i det kommende udvalgsarbejde.

Endelig indeholder lovforslag nr. L 21 et forslag om at give adgang til forsøg med bl.a. etablering af beskyttede enkeltpladser både for folk, som ikke har fået pension endnu, og for folk, som har opnået pension i form af henholdsvis 50/50-ordninger og 1/3-ordninger.

Vi synes, der er rimelighed i at ligestille unge i uddannelsessituationer, og vi anbefaler lovforslaget som et led i bestræbelserne på at få flest muligt uddannet på lige vilkår. Tillad mig at kalde forslaget en harmonisering af regelsættet for unge under uddannelse, opskoling og revalidering.

Flemming Oppfeldt (V):

Venstre tillægger revalideringsindsatsen overordentlig stor betydning. Det er vigtigt, at vi har et velfungerende revalideringssystem for dem, som har en rest erhvervsevne. Derfor er revalideringen et specialiseret servicetilbud, som ikke skal blandes sammen med tilbudene til f.eks. normalt ledige, heller ikke for de unges vedkommende.

Venstre kan støtte, at revalideringsydelsen for de yngre følger kontanthjælpsreglernes voksentatsar.

Vedrørende grænsen for transportudgifter på 200 kr. kan vi tilslutte os den intention, som ligger i forslaget, men det kan give en række afgrænsningsproblemer, og det kan også give en række administrative problemer, for man er jo alligevel nødt til at administrere dem, der har

transportudgifter for f.eks. 225 kr. Der er man nødt til at sætte en stor administration i gang, og det kunne jo godt være, vi under udvalgsarbejdet kunne få en mere genial tanke end den, der ligger i dette forslag.

Vi er også interesseret i at fremme forsøg med etablering af beskyttede enkeltjob, f.eks. skånejob på eksisterende virksomheder. Vi er positive over for forslaget, men vor endelige stillingtagen vil selvfølgelig afhænge af finanslovforhandlingerne, idet vi ønsker en langt mere offensiv social- og arbejdsmarkedspolitik. Kun derved kan vi få mere plads og bedre råd til bl.a. skånejob.

Bendt Bendtsen (KF):

Lovforslagets bestemmelse om forhøjelse af aldersgrænsen for modtagelse af halv revalideringsydelse fra 23 år til 25 år er set med vores øjne en naturlig del af koordineringen i forhold til kontanthjælpsdelserne.

Hertil kommer så minimumsgrænsen for transportudgifter på 200 kr. Det er forhold, som vi er positive over for fra konservativ side.

Men det mest spændende ved dette forslag er forsøgsbestemmelsen på revalideringsområdet, hvor socialministeren kan godkende forsøg med beskyttede enkeltpladser. Jeg fristes næsten til at sige, at det er ren konservativ politik, som vi allerede meldte ud i foråret 1995.

Vi skal udnytte den erhvervsevne, som folk har, bedst muligt frem for at sætte dem på passive ydelser. Vi har som bekendt 50/50-ordningen og 1/3-ordningen, så vi kan kun hilse en ordening velkommen, som fastholder folk på arbejdsmarkedet, bl.a. som nævnt ved ansættelse med nedsat erhvervsevne i beskyttede stillinger.

Det er en sag, som har ligget os meget på sinde, og vi håber, at vi kan få en permanent ordning på dette område, når forsøgsbestemmelsen udløber. Der er netop tale om at tilføre folk tryghed og livskvalitet, og ingen kan være i tvivl om, at det er et utroligt gode.

Når vi har glædet os over dette, må vi sikkert konstatere, at der måske også er økonomi som sidegevinst i dette lovforslag.

Villy Søvnald (SF):

Jeg er enig med den konservative ordfører i, at der er økonomi i det her lovforslag. Man kunne også sige det lidt mere prosaisk: at der er tale om et rent spareforslag. Teknikken er at forlænge ungdomstiden, og det lyder jo i sig selv helt

romantisk. Det, der sker, er, at aldersgrænsen for revalideringsydelse forhøjes fra 23 til 25 år. Det sker for at harmonisere nedad i forhold til hele regeringens udspil om at forringe de unges vilkår i forbindelse med regeringens arbejdsmarkedsudspil.

Dertil kommer en minimumsgrænse på 200 kr. om måneden for transport, så udgifter under 200 kr. fremover ikke betales.

Jeg skal gøre det kort: Vi finder det her forslag usympatisk. Vi finder det uden perspektiv ud over at forringe økonomien parallelt med de forringelser, der blev førstebehandlet i går i Folketinget, og vi stemmer konsekvent imod.

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg skal ikke gå ind i detaljerne i de tre hovedpunkter, der er i lovforslaget, men blot sige, at Det Radikale Venstre støtter.

Tom Behnke (FP):

Vi ser lovforslaget som en harmonisering også i forhold til nogle af de lovforslag, vi havde til behandling i går. Specielt det forhold, at der er mulighed for, at man i særlige tilfælde alligevel kan få den høje ydelse, er det, som vi hænger vores hat på og siger, at så er der i hvert fald ikke nogen, der kommer i klemme. Det er det, vi bærer vores positive tilsagn igennem på.

Når vi nu alligevel har lovforslaget til debat, var der måske et andet sted, hvor man kunne hente nogle penge hjem. Det er f.eks. det forhold, at alene det, at udlændinge er flygtninge, er nok til, at de kan komme ind og få revalidering og revalideringsydelse. Det burde man måske stramme lidt op på og se lidt på de kriterier, så det ikke er nok i sig selv, at man er flygtning, men at der også skal være andre forhold, som gør sig gældende for danskere.

Jeg har noteret mig, at hvis man har muligheden for – og det er der så nogle der kan stræbe mod – at gå fra at være på bistandshjælp og til at få revalideringsydelse, er det jo en ganske pæn lønforhøjelse, man opnår. Det synes jeg er et lidt forkert incitament: at nogle blot af hensyn til økonomien kunne stræbe mod at komme ind under ordningen. Det er der forskellige metoder til at man kan komme. Vi ved alle, at der er en række kriterier for at komme på revalidering, og jeg synes ikke, det er hensigtsmæssigt, at man på den måde ligesom opfordrer nogen til at komme med på revalideringsydelsen.

Men det er nogle småting, som vi kan se på. Generelt støtter vi lovforslaget.

Bruno Jerup (EL):

Så er vi kommet over på den anden banehalvdel igen, og vi kan med det samme sige, at det her ikke er et lovforslag, som kan vinde Enhedslistens støtte. Det er et led i nedskæringen af ydelserne for unge, som regeringen har kørt sammen med en stribe andre lovforslag for gruppen af revalidender mellem 23 og 25 år, som nu skal til at klare sig for en halv revalideringsydelse.

Det er åbenbart et led i hele den samlede buket, der skal sikre, at der ikke er nogle huller, sådan at der eventuelt skulle være nogle unge, der får bare en lille smule mere end andre.

Men gruppen af revalidender er en meget sammensat gruppe. Fælles for dem er, at de er nødt til at få en særlig støtte og en særlig indsats for f.eks. at gennemføre et uddannelsesforløb, og vi finder det meget forkert at begynde at skære i deres ydelse og på den måde gøre deres livssituation vanskeligere, end den er i forvejen. Der er jo en årsag til, at man har skønnet, at de pågældende skal have en revalideringsydelse.

Derudover er der også i forslaget en minimumsgrænse på 200 kr. til transportudgifter. Jeg synes også, det er uacceptabelt. Det er ikke noget, som man kan begrunde. Det betyder alligevel en del penge, når man først har halveret deres revalideringsydelse og så derefter siger, at så skal de også dække nogle transportudgifter på 200 kr.

Samlet set kan vi bare sige, at lovforslaget er uacceptabelt, og at det ikke er noget, som kan vinde vores støtte. Vi håber, at når vi får sat perioden, hvor arbejdsgiveren skal betale sygedagpenge, op – var det fra 2 til 13 uger? – kan vi sortere alle de her dumme lovforslag væk og så alligevel slippe helskindet igennem dette efterår.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne sige tak for tilslutningen til forslaget. Jeg synes, det er rimeligt og forsvarligt, at man nu laver en bestemmelse, der sikrer en større overensstemmelse mellem de ydelser, de unge får.

Vi kan se, når der er meget stor forskel på de ydelser, folk får i bestemte situationer – f.eks. på en bestemt uddannelsesinstitution, hvor der kan sidde unge ved siden af hinanden med vidt forskellige ydelser og altså nogle, der får meget højere ydelser end andre – at det selvfølgelig er en torn i øjet på dem, der får en meget lav ydelse, og det kan i virkeligheden lægge gift for

gode, fornuftige økonomiske ordninger og gode, fornuftige revalideringsordninger. Så for mig er det også en vej til at sikre en fortsat opbakning bag de ydelser, vi har, og jeg synes, det er rimeligt nok, at man inden for samme aldersgruppe har ydelser, der stort set svarer til hinanden.

Jeg var glad for hr. Bendt Bendtsens tilslutning til forsøgsbestemmelsen omkring skånejob, og jeg håber også på, at det er en bestemmelse, der vil blive brugt, sådan at vi vil få afprøvet, om der skal laves om på de tilskudsordninger, vi har, om de skal gøres mere smidige. Det er det, der er hensigten med bestemmelsen: At vi kan få nogle flere mennesker med nedsat erhvervsevne ind på arbejdsmarkedet. Det mål er jeg fuldstændig enig i.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Helge Sander):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Boligudvalget (24/10 95):

Udtræder: Kai Dige Bach (KF)
Nyt medl.: Grethe Rostbøll (KF)

Det Enerkipolitiske Udvalg (24/10 95):

Udtræder: Jens Vibjerg (V)
Nyt medl.: Kim Andersen (V)

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (24/10 95):

Udtræder: Arne Melchior (CD)
Nyt medl.: Irene Sønderby (CD)

Udtræder: Kai Dige Bach (KF)
Ny stedf.: Grethe Rostbøll (KF)

Det Udenrigspolitiske Nævn (24/10 95):

Udtræder: Arne Melchior (CD)
Nyt medl.: Irene Sønderby (CD)

Erhvervsudvalget (24/10 95):

Udtræder: Kai Dige Bach (KF)
Nyt medl.: Grethe Rostbøll (KF)

Forsvarsudvalget (24/10 95):

Udtræder: Arne Melchior (CD)
Nyt medl.: Irene Sønderby (CD)

Kommunaludvalget (24/10 95):

Udtræder: Jens Vibjerg (V)
Nyt medl.: Kim Andersen (V)

Kulturudvalget (24/10 95):

Udtræder: Bruno Jerup (EL)
Ny stedf.: Bent Hindrup Andersen (EL)

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (24/10 95):

Udtræder: Keld Albrechtsen (EL)
Nyt medl.: Bent Hindrup Andersen (EL)
Udtræder: Frank Aaen (EL)
Ny stedf.: Keld Albrechtsen (EL)

Miljø- og Planlægningsudvalget (24/10 95):

Udtræder: Keld Albrechtsen (EL)
Nyt medl.: Bent Hindrup Andersen (EL)
Udtræder: Jens Vibjerg (V)
Nyt medl.: Kim Andersen (V)

Nordisk Råd (24/10 95):

Udtræder: Jens Vibjerg (V)
Ny stedf.: Kim Andersen (V)

Sundhedsudvalget (24/10 95):

Udtræder: Jens Vibjerg (V)
Ny stedf.: Kim Andersen (V)

Trafikudvalget (24/10 95):

Udtræder: Arne Melchior (CD)
Nyt medl.: Irene Sønderby (CD)

Udenrigsudvalget (24/10 95):

Udtræder: Arne Melchior (CD)
Nyt medl.: Irene Sønderby (CD)

Udvalget for Forretningsordenen (24/10 95):

Udtræder: Arne Melchior (CD)
Nyt medl.: Irene Sønderby (CD)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 26. oktober 1995, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.32

Ved en fejl er svaret på spørgsmål nr. S 69 faldet ud på side 387, og både spørgsmålet og svaret er optrykt her.

Spm. nr. S 69

Til socialministeren (10/10 95) af:

Tove Fergo (V):

»Hvad vil ministeren gøre for at standse det både retligt, forvaltningsmæssigt og socialt set uacceptable forhold, at visse kommuner i sager om tvangsmæssig udeanbringelse af et barn dækker udgifterne til den efter bemærkningerne til bistandslovens § 66 d indrømmede adgang til alternativ undersøgelse af barnet, medens andre kommuner afslår at dække denne udgift?«

Begrundelse

Som forholdene er nu, betyder det, at mere formuende borgere kan erhverve en alternativ erklæring om deres barn og altså fremlægge en kontradiktion, i kraft af at de kan betale for den, hvorimod uformuende borgere, og sådanne er en væsentlig del af dem, der kan påføres en fjernessag, alene af økonomiske grunde ikke kan opnå samme retsikkerhed.

Svar (13/10 95)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Under behandlingen af bistandslovens nye bestemmelser om foranstaltninger for børn og unge, der trådte i kraft den 1. januar 1993, blev

en række afgrænsningsproblemer vedrørende forældremyndighedsindehaverens og kommunalbestyrelsens kompetence til at træffe bestemmelser over et barn eller ung under opholdet uden for hjemmet drøftet, jf. således bemærkningerne til lovforslagets § 66 d.

I forbindelse med disse drøftelser blev det bl.a. fastlagt, at forældrene som udgangspunkt vil kunne anmode om at få barnet undersøgt for egen regning hos en læge, psykolog eller anden sagkyndig, som de selv vælger. Beslutningen om, hvorvidt anmodningen kan efterkommes, må træffes ud fra en vurdering af, om tungtvæjende modstående hensyn gør sig gældende. Disse hensyn må vurderes i forhold til formålet med anbringelsen samt en eventuel risiko for, at den påtænkte undersøgelse kan volde barnet eller den unge skade. Hvis forældrenes anmodning afslås, vil beslutningen herom kunne indbringes for det sociale ankenævn.

De drøftelser, der fandt sted i forbindelse med lovforslagets behandling, angik således spørgsmålet om forældrenes mulighed for selv at foranledige en alternativ undersøgelse af barnet, mens det blev slået fast, at betalingen måtte være for forældrenes egen regning.

Udgangspunktet er således, at forældrene selv må betale. Det vil herefter være op til den enkelte kommune at vurdere, om der findes konkrete grunde til, at man kan beslutte sig for at yde økonomisk støtte.

Jeg finder dette fuldt forsvarligt og helt i overensstemmelse med de principper, der ligger til grund for kommunernes muligheder for på grundlag af de konkrete omstændigheder at træffe afgørelser i disse sager.